

بررسی عوامل موثر بر بروز بی‌انضباطی در کلاس‌های تربیت بدنی مدارس از دیدگاه معلمان تربیت بدنی

مسعود نادریان جهرمی^۱، رفعت علی‌محمدی^۲، محدثه حجتی‌مقدم^۳

۱. دانشیار دانشگاه اصفهان، گروه مدیریت ورزشی دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی*

۲. کارشناس ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه اصفهان

۳. کارشناس ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه اصفهان

تاریخ دریافت: ۹۱/۰۷/۳۰

تاریخ پذیرش: ۹۲/۰۲/۰۷

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر، بررسی عوامل موثر در بروز بی‌انضباطی و ناهنجاری‌های رفتاری دانش‌آموزان در کلاس‌های تربیت بدنی از دیدگاه معلمان تربیت بدنی است. جامعه آماری پژوهش، معلمان تربیت بدنی شاغل در مقاطع راهنمایی و دبیرستان شهر اصفهان در سال ۸۹-۹۰ بودند. تعداد ۳۴۶ (۲۰۳ نفر مرد و ۱۴۵ نفر زن) به صورت تصادفی - خوشه‌ای انتخاب و به عنوان نمونه آماری در این پژوهش شرکت کردند. ابزار اندازه‌گیری، پرسش‌نامه محقق‌ساخته بود که پایایی آن از طریق آلفای کرونباخ، ۰/۹۱ به دست آمد. نتایج پژوهش نشان داد چهار حیطة (توانایی‌ها و عملکرد معلم، ویژگی‌های شخصیتی و رفتاری دانش‌آموزان، نگرش والدین و محیط‌های ورزشی خارج از مدرسه) در بروز بی‌انضباطی و ناهنجاری‌های رفتاری دانش‌آموزان موثرند. معلمان تربیت بدنی زن، نقش نگرش والدین و شرایط خانوادگی و معلمان مرد، نقش محیط خارج از مدرسه را در بروز ناهنجاری رفتاری دانش‌آموزان موثرتر می‌دانند. همچنین نتایج نشان داد که نگرش منفی والدین به کلاس تربیت بدنی، اختلافات و کشمکش‌های مکرر والدین در محیط خانواده، عدم تسلط معلم تربیت بدنی در اداره کلاس، عدم وجود امکانات و تجهیزات ورزشی کافی و استاندارد، تعداد زیاد دانش‌آموزان در کلاس، استفاده از کلمات نامناسب در حین ورزش، گروه دوستان و همسالان، و تماشای فیلم‌های خشن و بازی‌های کامپیوتری در بروز ناهنجاری‌های رفتاری دانش‌آموزان در کلاس‌های تربیت بدنی نقش مهمی دارند.

واژگان کلیدی: رفتارهای ناهنجار، کلاس‌های تربیت بدنی، بی‌انضباطی

مقدمه

انضباط، محور اساسی در برنامه‌های آموزشی در کلاس‌های درس است. فونت نا^۱ (۲۰۰۰) معتقد است بی‌انضباطی^۲، ارتباط منطقی و دوسویه بین معلم و دانش‌آموز را برهم زده و میزان یادگیری را به حداقل می‌رساند (۱). در حال حاضر نظام آموزشی با مشکل پیچیده‌ای به نام انضباط روبرو است. تدریس در کلاسی که دانش‌آموزان علاقه‌مند و با انضباط دارد، کاری به-نسبت آسان است؛ اما همیشه در کلاس دانش‌آموزانی هستند که به دلایل مختلف تربیتی و عاطفی نمی‌توانند چارچوب انضباطی و مقررات کلاس را حفظ کرده و باعث ایجاد بی‌نظمی در کلاس می‌شوند. شناسایی عوامل موثر در بروز ناهنجاری‌های رفتاری و بی‌انضباطی دانش‌آموزان برای نیل به یک برنامه‌ریزی متناسب با اهداف عالی آموزش و پرورش، یک ضرورت است. دانش‌آموزان ورزش را دوست دارند و به آن عشق می‌ورزند. آنان در کلاس‌های تربیت‌بدنی احساس آزادی بیشتر کرده و با علاقه به فعالیت‌های ورزشی می‌پردازند. با توجه به ماهیت عملی کلاس‌های تربیت‌بدنی، بی‌انضباطی و ناهنجاری‌های رفتاری در بین دانش‌آموزان بیشتر مشاهده می‌شود؛ زیرا کمتر از خود اطاعت و پیروی نشان می‌دهند و یا می‌کوشند نوع مشارکت فردی را خودشان تعیین کنند. بررسی‌ها نشان می‌دهد بی‌انضباطی، یک پدیده چند وجهی است. در بررسی عوامل بی‌انضباطی، زمینه‌های روانی، اجتماعی، فرهنگی و آموزشی مطرح می‌شود. همچنین عوامل فردی و ویژگی‌های شخصیتی و رفتاری دانش‌آموزان، شرایط زندگی خانوادگی و روابط بین والدین و اعضای خانواده و تاثیر عوامل اقتصادی و فرهنگی جامعه در بروز ناهنجاری‌های رفتاری در بین دانش‌آموزان گزارش شده است (۴-۲). مدرسه، یک سازمان پیچیده رسمی است و برای موفقیت می‌بایست همه نهادهای اجتماعی در یک راستا فعالیت کنند. نهادهای خانواده و رسانه‌ها، نقش بسیار مهمی در موفقیت برنامه‌های آموزشی و تربیتی ایفا می‌کنند. برقراری ارتباط تعاملی متقابل و موثر بین والدین، معلمان، دانش‌آموزان و مسئولان مدرسه یک ضرورت در فرآیند تربیت است. مدارس باید به طور مستمر با پدر و مادر دانش‌آموزان ارتباط برقرار کرده و برای پیشگیری و حل مشکلات انضباطی، تبادل نظر نمایند. در حقیقت مدرسه، خانواده و رسانه‌ها می‌بایست شیوه‌های تربیتی، آموزشی و تبلیغاتی هماهنگی را اتخاذ کنند.

1. Fontana
2. Indiscipline

هالپین^۱ (۱۹۸۹) معتقد است برنامه‌های رسانه‌ها و وسایل ارتباط جمعی، تاثیر انکارناپذیری در رفتار کودکان تا سالمندان از یادگیری تا انحرافات برجای می‌گذارد (۵). نتایج مطالعات اکیبا و بیکر^۲ (۲۰۰۰) نشان می‌دهد که تعداد زیادی از نوجوانان و جوانان از تماشای فیلم‌های تلویزیون تحریک یا تشویق می‌شوند و حرکات و برنامه‌های بازیگران را تقلید و در محیط مدرسه و به‌ویژه کلاس‌های تربیت بدنی اجرا می‌کنند (۶). آمادمو^۳ و فریر^۴ (۲۰۰۷) در بررسی علل و عوامل بی‌انضباطی در کلاس‌های تربیت بدنی به سه سطح اشاره دارند. اولین سطح، عوامل فردی است. برخی دانش‌آموزان با رفتارهای نابهنجار خود بر عملکرد کلاس تاثیر می‌گذارند. دومین سطح شامل درگیری میان همسالان است و سومین سطح شامل تضاد میان برنامه‌های آموزشی معلم با انتظارات و نیازهای دانش‌آموزان می‌باشد که ممکن است موجب خشونت و یا حتی بزهکاری شود (۷). سیدلاک^۵ (۱۹۹۶) در پژوهشی تاثیر تسلط در انجام حرکات ورزشی دلخواه دانش‌آموزان و مهارت‌های فنی و آگاهی‌های ورزشی معلمان را یکی از عوامل مهم برای جلوگیری از بروز ناهنجاری‌های رفتاری در کلاس‌های تربیت بدنی ذکر کرد (۸). علاوه بر مهارت و تخصص معلم، وضعیت ظاهری هم یکی از عوامل مهم در جلوگیری از بروز ناهنجاری‌های رفتاری است. وضعیت ظاهری معلم از جمله داشتن تناسب اندام، با انگیزه و سرحال بودن و استفاده از پوشش مناسب ورزشی تا حد زیادی محبوبیت معلمان را در بین دانش‌آموز افزایش می‌دهد. داشتن نشاط در حین تدریس، ارائه برنامه‌های ورزشی مفرح و مورد پسند دانش‌آموزان موجب می‌شود که آنان با روحیه و اطاعت‌پذیری بیشتری به ورزش پرداخته و در نتیجه نافرمانی از دستورات معلم و بی‌انضباطی بین آنان کاهش یابد.

بسیاری از دانش‌آموزان، فعالیت‌های جسمانی در کلاس‌های تربیت بدنی را نوعی تفریح و سرگرمی می‌دانند و معتقدند که فعالیت‌های ورزشی صرفاً برای نشاط، تفریح و شادابی در برنامه مدارس گنجانده شده است؛ بنابراین احساس آزادی بیش از حد کرده و با شوخی با همکلاسی‌ها بی‌انضباطی شایع می‌شود. برخی از دانش‌آموزان تحت تاثیر نگرش منفی والدین که معتقدند شرکت در فعالیت‌های ورزشی باعث رکود و افت تحصیلی آن‌ها خواهد شد در کلاس‌های تربیت بدنی از معلم تبعیت نمی‌کنند. نتایج برخی مطالعات نشان می‌دهد که ویژگی‌های شخصیتی و رفتاری دانش‌آموزان، شرایط نامناسب زندگی خانوادگی، طراحی

-
1. Halpin
 2. Akiba & Baker
 3. Amado
 4. Ferrer
 5. Skylark

نامناسب محیط آموزشی، عدم وجود امکانات و تجهیزات استاندارد و کافی در مدرسه، تعداد زیاد نفرات کلاس و نگرش منفی مسئولان مدرسه به ورزش می‌تواند در بروز بی‌انضباطی و ناهنجاری‌های رفتاری دانش‌آموزان موثر باشد (۹،۱۰). نادریان (۱۳۸۸) گزارش داد در سال تحصیلی ۸۹-۱۳۸۸، حدود ۷۰۴ مورد آسیب‌دیدگی و شکستگی استخوان در بین دانش‌آموزان مدارس راهنمایی و دبیرستان استان اصفهان اتفاق افتاد که بیش از ۶۰ درصد حوادث، به خاطر شوخی‌های دانش‌آموزان با همدیگر و بی‌انضباطی در کلاس‌های تربیت بدنی بوده است (۱۱). البته تجزیه و تحلیل اقدامات بی‌انضباطی نشان می‌دهد که چنین رفتارهایی همیشه توهین‌آمیز (آنچه که افکار عمومی اغلب اعتقاد دارند) نیست؛ بلکه دفاعی است که دانش‌آموز برای حفظ شخصیت و کرامت خود نشان می‌دهد.

این پژوهش در نظر دارد عوامل بروز ناهنجاری‌های رفتاری و بی‌انضباطی در کلاس‌های تربیت بدنی در مقاطع تحصیلی راهنمایی و متوسطه از دیدگاه معلمان تربیت بدنی در چهار حیطة عملکرد معلمان، خصوصیات و ویژگی‌های شخصیتی و رفتاری دانش‌آموزان، نگرش والدین و محیط خارجی را بررسی نماید.

روش پژوهش

روش پژوهش حاضر توصیفی - پیمایشی است. جامعه آماری را ۱۴۷۶ نفر از معلمان تربیت بدنی مقاطع راهنمایی و دبیرستان‌های شهر اصفهان تشکیل می‌دادند. نمونه آماری پژوهش، ۳۴۶ نفر بودند که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای از بین معلمان تربیت بدنی شاغل در مناطق پنج‌گانه آموزش و پرورش اصفهان انتخاب شدند (جدول ۱). ابزار اندازه‌گیری، پرسش‌نامه محقق‌ساخته شامل ۲۶ سوال بود که در آن از پاسخ‌گویان خواسته شده بود تا نظرات خود را نسبت به عوامل موثر در بروز ناهنجاری‌های رفتاری در چهار حیطة توانایی‌ها و عملکرد معلم، ویژگی‌های شخصیتی و رفتاری دانش‌آموزان، نگرش والدین و محیط‌های ورزشی خارج از مدرسه بر اساس مقیاس ۵ درجه‌ای از خیلی‌زیاد (۵) تا خیلی‌کم (۱) در مقابل هر گویه مشخص نمایند. بر اساس مطالعات پژوهشگر، چهار حیطة مورد اشاره در بسیاری از مطالعات به عنوان عوامل اصلی در بروز ناهنجاری‌های رفتاری در بین دانش‌آموزان گزارش شده بودند. روایی صوری پرسش‌نامه توسط متخصصان و صاحب‌نظران این حیطة در مواردی همچون کیفیت سوال‌ها، ترتیب قرار گرفتن، تنوع، قابل فهم بودن و تعداد سوال‌ها بررسی شد. پایایی آن از طریق ضریب آلفای کرونباخ، ۰/۹۱ برآورد گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها با نرم‌افزار (اس پی اس اس^۱) نسخه ۱۹ انجام شد.

1. SPSS

نتایج

نتایج پژوهش در دو سطح توصیفی و استنباطی تحلیل و به شرح زیر ارائه گردید.

جدول ۱- تعداد جامعه و نمونه آماری پژوهش

مقطع	جامعه آماری مرد	جامعه آماری زن	نمونه آماری مرد	نمونه آماری زن
راهنمایی	۳۵۱	۲۸۶	۸۲	۵۶
دبیرستان	۲۹۳	۳۴۶	۱۲۱	۸۹
جمع	۷۴۴	۶۳۲	۲۰۳	۱۴۵
جمع کل		۱۳۷۶		۳۴۸

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد که عدم تسلط معلم تربیت بدنی در اداره کلاس‌های تربیت بدنی با میانگین $M=4/17$ دارای اولویت اول و برگزاری مسابقات ورزشی در کلاس‌های تربیت بدنی با میانگین $M=2/76$ ، دارای اولویت هفتم می‌باشند.

جدول ۲- میانگین، انحراف معیار و درصد پاسخ‌های مربوط به عملکرد معلمان و مدرسه

اولویت	میانگین	انحراف معیار	درصد پاسخ‌ها (بسیار زیاد- زیاد)	گویه‌ها
۱	۴/۱۷	۱/۹۵	٪۸۱/۷	عدم تسلط معلم تربیت بدنی در اداره کلاس‌های تربیتی بدنی
۲	۳/۷۰	۱/۹۴	٪۶۷/۶	عدم وجود امکانات و تجهیزات ورزشی کافی و استاندارد
۴	۳/۶۸	۱/۱۱۰	٪۵۶/۴	عدم نظارت دقیق بر حرکات دانش‌آموزان توسط معلم
۳	۳/۰۷	۱/۹۰	٪۳۳/۸	توقعات بیش از اندازه معلم از دانش‌آموزان در کلاس‌های تربیت بدنی
۵	۳/۵۹	۱/۱۱	٪۵۷/۷	کم اهمیت دادن مدیر مدرسه به درس تربیت بدنی
۶	۲/۹۲	۱/۱۸	٪۳۶/۶	عدم آشنایی معلمان تربیت بدنی به آموزش صحیح مهارت‌های ورزشی
۷	۲/۷۶	٪۱/۱۰	۳۰/۹	تعداد زیاد دانش‌آموزان در کلاس‌های تربیت بدنی

نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد که تعداد زیاد دانش‌آموزان در کلاس‌های تربیت بدنی با میانگین $M=4/01$ دارای اولویت اول و خستگی بیش از حد دانش‌آموزان ناشی از حضور در کلاس‌های سایر دروس با میانگین $M=3/03$ دارای اولویت نهم می‌باشند.

جدول ۳- میانگین، انحراف معیار، درصد پاسخ‌های مربوط به ویژگی‌های دانش‌آموزان

اولویت	گویندها	میانگین	انحراف معیار	درصد پاسخ‌ها (بسیار زیاد، زیاد)
۱	تعداد زیاد دانش‌آموزان در کلاس‌های تربیت بدنی	۴/۰۱	۰/۹۷	٪۷۳/۲
۲	استفاده از واژه‌ها و کلمات نامناسب در حین ورزش کردن توسط دانش‌آموزان	۳/۷۲	۱/۱۸	٪۶۴/۸
۳	داشتن انرژی زیاد به دلیل کمبود تحرک	۳/۵۴	۱/۱۱	٪۵۷/۷
۴	عدم شناخت دانش‌آموزان از اهداف تربیت بدنی در مدارس	۳/۳۴	۱/۱۴	٪۵۵
۵	کم‌تحرکی و تنبلی برخی از دانش‌آموزان	۳/۲۷	۱/۲۹	٪۴۶/۵
۶	بی‌علاقه بودن دانش‌آموزان نسبت به کلاس‌های تربیت بدنی	۳/۲۳	۱/۳۷	٪۴۷/۹
۷	تفاوت‌های بین دانش‌آموزان از لحاظ قدرت جسمانی	۳/۱۸	۱/۱۳	٪۴۶/۵
۸	رقابت جسمانی بین دانش‌آموزان برای جلب توجه و خودنمایی	۳/۰۷	۱/۰۶	٪۳۵/۳
۹	خستگی بیش از حد دانش‌آموزان ناشی از سایر دروس	۳/۰۳	۱/۱۷	٪۳۵/۲

نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد که نگرش منفی والدین نسبت به کلاس‌های تربیت بدنی با میانگین $M=4/08$ دارای اولویت اول و اختلافات و کشمکش‌های مکرر والدین با میانگین $M=2/76$ دارای اولویت پنجم می‌باشند.

جدول ۴- میانگین، انحراف معیار، درصد پاسخ‌های مربوط به محیط خانوادگی و نگرش والدین

اولویت	گویه‌ها	میانگین	انحراف معیار	درصد پاسخ‌ها (بسیار زیاد- زیاد)
۱	نگرش منفی والدین نسبت به کلاس‌های تربیت بدنی	۴/۰۸	۱/۱۶	٪۵۰/۸
۲	سطح تحصیلات و پایگاه فرهنگی خانواده	۳/۹۵	۱/۴۹	٪۵۴/۹
۳	بی‌تفاوتی والدین نسبت به درس تربیت بدنی فرزندان	۳/۴۸	۱/۱۴	٪۳۵/۲
۴	جدایی و متارکه والدین	۳/۱۸	۱/۲۱	٪۳۲/۴
۵	اختلافات و کشمکش‌های میان والدین	۲/۷۶	۱/۲۱	٪۲۹/۵

نتایج جدول ۵ نشان می‌دهد که کمبود امکانات لازم برای آموزش تربیت بدنی در مدارس با میانگین $M=۳/۸۳$ ، دارای اولویت اول و تماشای مسابقات ورزشی در خارج از مدرسه با میانگین $M=۳/۱$ دارای اولویت پنجم می‌باشند.

جدول ۵- میانگین، انحراف معیار، درصد پاسخ‌های مربوط به کمبود امکانات و محیط خارج از مدرسه

اولویت	گویه‌ها	میانگین	انحراف معیار	درصد پاسخ‌ها (بسیار زیاد- زیاد)
۱	کمبود امکانات لازم برای آموزش تربیت بدنی در مدارس	۳/۸۳	۱/۹۵	٪۶۷/۶
۲	مشاهده رفتارهای ناپه‌نجان رقابت‌های ورزشی از تلویزیون و الگو قرار دادن آن	۳/۷۰	۱/۰۷	٪۵۹/۲
۳	مستعمل و غیراستاندارد بودن امکانات ورزشی موجود در مدرسه	۳/۴۲	۱/۰۵	٪۵۲/۱
۴	الگوگیری از عملکرد قهرمانان ورزشی بیرون از مدرسه	۳/۳۰	۱/۰۸	٪۴۵/۱
۵	تماشای مسابقات ورزشی در خارج از مدرسه	۳/۰۱	۱/۱۲	٪۴۰/۸

نتایج جدول ۶ نشان می دهد، چهار مولفه عملکرد معلمان، ویژگی دانش آموزان، نگرش والدین و کمبود امکانات و محیط خارج از مدرسه بر بروز رفتارهای ناهنجار و بی انضباطی دانش آموزان موثر است. میزان تاثیر عوامل چهارگانه بر بی انضباطی یکسان نیست. بیشترین تاثیر مربوط به نگرش والدین و کمترین تاثیر مربوط به کمبود امکانات بوده است.

جدول ۶- تاثیر میانگین نمرات عوامل موثر بر بی انضباطی در کلاس های تربیت بدنی

P	F	میانگین	انحراف معیار	عوامل موثر بر بی انضباطی
۰/۰۳	۳/۵۹	۳/۹۸	۰/۵۵۴	عملکرد معلمان
۰/۰۰۱	۴/۱۵۹	۴/۰۰۲	۰/۶۵۵	نگرش والدین
۰/۰۰۱	۳/۸۱۳	۳/۷۹۷	۰/۶۰۰	ویژگی دانش آموزان
۰/۰۱۴	۵/۴۴۱	۳/۱۳۴	۰/۸۵۶	کمبود امکانات و محیط خارج از مدرسه

بحث و نتیجه گیری

این مطالعه پژوهشی، ضرورت بررسی و آسیب شناسی پدیده بی انضباطی و بروز رفتارهای ناهنجار در بین دانش آموزان در کلاس های تربیت بدنی را اجتناب ناپذیر می سازد. نتایج پژوهش نشان داد چهار عامل عملکرد معلمان و مدرسه، خصوصیات و ویژگی های دانش آموزان، محیط خانوادگی و نگرش والدین و محیط خارج از مدرسه به ویژه تبلیغات رسانه ها و گروه دوستان و همسالان در بروز ناهنجاری های رفتاری دانش آموزان تاثیر بیشتری داشته اند. از دیدگاه معلمان، نقش خانواده در بروز ناهنجاری بسیار مهم است. با توجه به نقش انکارناپذیر خانواده و والدین در تکوین شخصیت کودکان و نوجوانان، عواملی از قبیل دیدگاه منفی والدین و بی تفاوتی آنها به مشارکت ورزشی فرزندانشان در مدرسه و القای این دیدگاه که ورزش، مخل پیشرفت درسی آنان است، دانش آموزان را نسبت به درس و کلاس تربیت بدنی بی تفاوت می کند. همچنین سطح فرهنگی خانواده ها و وجود تضاد و اختلافات خانوادگی می تواند در بروز ناهنجاری های رفتاری دانش آموزان نقش داشته باشند. موردی که بسیاری از پژوهشگران از جمله فونت نا (۲۰۰۰)، اکیبا و بیکر (۲۰۰۲) و نوربخش و زارعی (۱۳۸۵) به آن اشاره می کنند؛ بنابراین ارتباط موثر معلمان تربیت بدنی با والدین، حضور مستمر آنان در جلسات انجمن اولیا و مربیان، بیان اهمیت ورزش در رشد جسمانی و عقلانی دانش آموزان و ارائه برنامه های پیشنهادی در نگرش مثبت والدین نقش موثر دارد.

نتایج پژوهش نشان داد توانایی‌ها و مهارت‌های معلمان در بروز رفتارهای ناهنجار در کلاس‌ها نقش موثر دارد. مواردی مانند عدم تسلط معلمان تربیت بدنی در اداره کلاس‌ها، عدم آشنایی آنان با اصول و مهارت‌های تدریس، نداشتن برنامه‌های متنوع ورزشی و مورد دلخواه دانش آموزان، بی‌تفاوتی و بی‌انگیزگی در کلاس، نبود وسائل و تجهیزات ورزشی مورد نیاز و کافی و عدم وجود فضاهای ورزشی مستقل در مدارس از دیگر عوامل موثر در بروز ناهنجاری‌های رفتاری دانش‌آموزان می‌باشد. نقش معلمان در جهت‌دهی رفتارهای دانش‌آموزان در مطالعات ناکپودیا^۱ (۲۰۰۸)، نادریان (۱۳۹۰) و بنار (۱۳۸۱) گزارش شده است. معلمان تربیت بدنی باید با اقتدار و تسلط کامل و با جدیت نسبت به اجرای مهارت‌ها و حرکات جسمانی مفید و مفرح و نظارت دقیق بر همه رفتارهای دانش‌آموزان در کلاس اقدام نمایند. رها کردن دانش‌آموز در زمین ورزش و نداشتن برنامه مدون، بروز بی‌انضباطی را به دنبال دارد. پیشنهاد می‌شود معلمان در کلاس‌های ضمن خدمت و مربیگری شرکت نموده و ضمن آشنایی با روش‌های تدریس و بازی‌های متنوع ورزشی، در افزایش توانایی‌های علمی و مهارتی خود بیفزایند. برای ایجاد نظم بیشتر می‌توان به عواملی مانند وضعیت ظاهری معلم، نحوه حرکات، نحوه لباس پوشیدن و شیوه بیان کلمات و جملات مثبت و ارزشی در کلاس‌های تربیت بدنی هم اشاره کرد.

نتایج پژوهش نشان داد محیط خارج از مدرسه مانند برنامه‌های رسانه‌ها و وسایل ارتباط جمعی و گروه همسالان تاثیر انکارناپذیری در رفتار دانش‌آموزان دارد. نتایج مطالعات اکیبا و بیکر (۲۰۰۰) نشان می‌دهد که تعداد زیادی از نوجوانان و جوانان از تماشای فیلم‌های تلویزیون، تحریک یا تشویق می‌شوند و حرکات و برنامه‌های بازیگران را تقلید و در محیط مدرسه و به‌ویژه کلاس‌های تربیت بدنی اجرا می‌کنند. مشاهده رفتارهای ناهنجار از تلویزیون و تقلید از رفتارهای غلط ورزشکاران در هنگام پخش مستقیم مسابقات ورزشی می‌تواند در بروز ناهنجاری‌ها و بی‌انضباطی در کلاس‌های درس نقش داشته باشند. توکار^۲ (۲۰۰۱) و بنار (۱۳۸۱) نیز بر این موضوع تاکید دارند. با توجه به الگوپذیری دانش‌آموزان از افراد برجسته و قهرمانان و مشاهده عملکرد آنان از طریق رسانه‌های تصویری، انتظار بروز رفتارهای غیرطبیعی دانش‌آموزان زیاد است. معلمان تربیت بدنی باید در کلاس‌های تربیت بدنی با جملات کوتاه در مورد شاخص‌های اخلاقی در ورزش، اصول بازی‌های جوانمردانه و احترام با دانش‌آموزان صحبت کنند. معلمان تربیت بدنی باید برای کلاس‌های تربیت بدنی در مدارس بر اساس سن و

1. Nakpodia
2. Tokar

همچنین نیازهای دانش‌آموزان، طرح و برنامه کلاسی داشته و بتوانند رضایت دانش‌آموزان را جلب کنند. برای موفقیت معلمان در درس تربیت بدنی در مدارس، همکاری و مساعدت همه نهادها و مسئولان در ارتقا جایگاه درس تربیت بدنی ضروری است. فضاهای ورزشی مناسب و استاندارد، وسائل و تجهیزات کافی و استاندارد، تعداد مناسب دانش‌آموزان در کلاس، همکاری والدین در ارائه ملزومات درس تربیت بدنی همراه با مهارت و تسلط معلمان در ارائه درس تربیت بدنی، اثربخشی آن را زیاده‌تر کرده و در پیشگیری از رفتارهای نابهنجار و بی‌انضباطی نقش عمده دارند.

منابع

1. Fontana D. Classroom control. British journal of physical education research supplement. 2000; 15: 7-11.
۲. بنار نوشین. بررسی هدف دانش‌آموزان از فعالیت در کلاس‌های تربیت بدنی مدارس راهنمایی و دبیرستان رشت. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه گیلان؛ ۱۳۸۱. ۱۵-۱۸.
3. Steven L. walts. Providing a world- class education in public school in England; journal of teaching in physical education, 3; 2011, 9-16.
4. Nakpodia E d. Education law. Warri junkies publishers limited; 2008. 12
5. Halpin k. Violence in television. Journal of social psychology. 1999; (37): 65-83.
6. Akiba M, Baker j. Television and behavior. Journal of sport and exercise. vol 27. 2002; 170-85.
7. Amador s, Ferrier. Predictors of intrinsic motivation among adolescent students in physical education. Research quartly for exercise and sport. 71, No 3. 2007; 267-79.
8. Sedlak M. Learning to teach. Journal of teaching in physical education. 1996; 20: pp 3-19.
۹. حلاجی محسن. راهبردهای توانمند در آموزش تربیت بدنی. مجله آموزش تربیت بدنی. ۱۳۸۹؛ ۱۱(۱).
۱۰. نوربخش پیروش، مزارعی ابراهیم. مقایسه انگیزش شرکت دانش‌آموزان دختر و پسر در فعالیت‌های ورزشی و رابطه آن با هدف‌گرایی ورزشی آنان. فصلنامه المپیک. ۱۳۸۵؛ ۱۴(۲) ۳۱-۴۲.
۱۱. نادریان جهرمی، مسعود. اخلاق در ورزش. تهران: انتشارات پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی؛ ۱۳۹۰. ۲۶-۴۸.
۱۲. لطفی غلام‌رضا. تاثیرهای اجتماعی بر عملکرد ورزشکاران. مجله ورزش و ارزش. نشر ماهیانه اداره کل تربیت بدنی آموزش و پرورش. ۱۳۷۵؛ ۱۱.

13. Isabel Frere, Joja Amado. Impact of Expectancy-Value and Situational Interest Motivation Specificity on Physical Education Outcomes; 2008. (1)13.
14. Changing School Physical Activity: An Examination of Individual School Designed Programs. journal of teaching in physical education, 2012, 31, 113 ° 30.
۱۵. نادریان جهرمی مسعود. مبانی جامعه‌شناسی در ورزش. تهران: انتشارات بامداد کتاب؛ ۱۳۸۸.
16. Tokar B. Television and human behavior. Child development. 2001; 52: 275-85.

ارجاع مقاله به روش ونکوور

نادریان جهرمی مسعود، علی محمدی رفعت، حجتی‌مقدم محدثه. بررسی عوامل موثر بر بروز بی‌انضباطی در کلاس‌های تربیت بدنی مدارس از دیدگاه معلمان تربیت بدنی. مطالعات مدیریت ورزشی. ۱۳۹۳؛ ۶ (۲۶): ۷۰-۵۹

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی